Es posa en marxa al Trueta un equip per diagnosticar i tractar els casos de violència sexual i maltractament greu en infants i adolescents de la Regió Sanitària Girona

Salut | 16-05-2022 | 11:01

Hospital Josep Trueta

La Regió Sanitària Girona ha posat en marxa, a l'Hospital Universitari de Girona Dr. Josep Trueta, una unitat específica per tractar els casos de violència sexual i maltractament greu en infants i adolescents. L'Equip Funcional d'Experts (EFE), com es denomina la unitat, està integrat per sis professionals de l'Institut Català de la Salut i de l'Institut d'Assistència Sanitària, de diferents disciplines: dos pediatres ?un de l'atenció primària i un de l'Hospital Trueta?, una psicòloga, una psiquiatra i dues treballadores socials. A més, compta amb el suport de professionals d'infermeria i administratius, i també de ginecologia, com a metgesses i metges consultors. La posada en marxa d'aquest Equip, de referència per a tota la Regió Sanitària Girona, respon a un projecte del Departament de Salut que inclou la creació de 8 EFE a tot el territori, ubicats majoritàriament en hospitals. El de Girona es va posar en marxa el mes d'octubre passat i des d'aleshores ha atès una cinquantena de casos.

El maltractament i la violència sexual exercits contra els infants i adolescents són un problema que sovint es manté ocult i que és difícil de detectar, sobretot en infants molt petits que no ho poden verbalitzar o no són conscients de la gravetat dels fets. Aquestes situacions es poden detectar a partir de la revelació a l'equip docent de l'escola, de la detecció en un centre sanitari, a través d'un familiar, o perquè les víctimes hi contacten directament.

En el diagnòstic i tractament de les víctimes de maltractament hi intervenen diferents dispositius assistencials, segons cada situació. Així, des de l'atenció primària es fa prevenció, la detecció i el diagnòstic dels casos lleus, moderats i, fins i tot, greus. Els serveis d'Urgències dels hospitals atenen els casos d'urgència, mentre que a l'EFE s'atenen els casos d'agressió sexual infantil de fa més de 72 hores i es fa el seguiment dels casos de maltractament greu.

L'EFE s'activa des del moment que arriba la notificació d'un infant o adolescent amb sospita o certesa de possible violència sexual i/o de maltractament físic greu, que no requereixi atenció al servei d'Urgències. Immediatament es programa una primera visita, que pot ser presencial o telemàtica. En aquesta primera visita d'acollida se cita la família, es recull tota la informació del

cas i es realitza una valoració sociofamiliar. En una segona visita es realitza una entrevista exploratòria a l'infant, durant la qual s'utilitzen tècniques d'entrevista i metodologies no contaminants ni suggestives, per no interferir en el seu relat.

Quan no es detecta evidència de violència sexual ni maltractament greu, des de l'EFE es realitza un treball d'apoderament i psicoeducatiu amb el/la menor. Si es detecten seqüeles o algun tipus de psicopatologia associada a la violència sexual o al maltractament es procedeix a la intervenció terapèutica pertinent.

L'estudi del cas, inclou una valoració clínica, psicològica i social: valoració del risc de lesions, valoració de possibles infeccions, suport del servei de ginecologia en cas d'embaràs, indicació d'anticoncepció de suport, exploració física en casos necessaris, valoració de la necessitat de proves complementàries, tractament mèdic, estudi i valoració sociofamiliar, valoració de l'estat emocional, avaluació de la presència de simptomatologia clínica o de psicopatologia, realització de tractament psicològic inicial.

Les funcions de protecció són responsabilitat de la Direcció General d'Atenció a la Infància i Adolescència. L'EFE també notifica el cas al jutjat de guàrdia o a la Fiscalia de Menors i al cos de Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra, si es considera necessari.

Evitar la victimització secundària

L'objectiu de l'EFE és realitzar un treball integral i especialitzat. L'Equip coordina els diferents professionals implicats en aquestes situacions, com ara el d'atenció primària, de salut mental, d'atenció hospitalària... tot potenciant el bon tracte a l'infant i l'adolescent, i evitant la victimització secundària. En aquest sentit, és important establir i consensuar circuits i formes de coordinació i de treball conjunt per evitar les diligències repetides i adequar-se a criteris de mínima intervenció, celeritat i especialització, i així reduir i no prolongar de manera innecessària el sofriment dels infants, adolescents i famílies afectades.

A més del diagnòstic, tractament inicial i seguiment dels casos, els professionals d'aquests equips també col·laboren en la prevenció i la detecció de les situacions de risc, treballant conjuntament amb els professionals del territori i en coordinació amb els professionals d'altres àmbits (departaments de Treball, Afers Socials i Famílies, d'Educació, de Justícia, d'Interior, etc.) que són agents imprescindibles per detectar, prevenir, atendre i fer el seguiment de possibles situacions de violència sexual o maltractament greu.

Autor: Redacció